

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 4
Rotel 44

DOM
2021-05-06
Göteborg

Mål nr
B 5889-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göteborgs tingsrätts dom den 29 oktober 2020 i mål nr B 5948-20, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagaren Kristin Stjernrup
Göteborgs åklagarkammare

Klagande (Målsägande)

Sekretess, se Partsbilaga sekretess

Ombud och målsägandebiträde: Advokaten Mardin Pakas
Kungsportsavenyn 32, 411 36 Göteborg

Klagande och motpart (Tilltalad)

Felix SEBASTIAN Larsson, 19950807-0332
Högalidsgatan 13 A, lgh 1302, 117 30 Stockholm

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Magnus Clausson
Box 92, 432 22 Varberg

SAKEN

Våldtäkt

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens dom.

Det som tingsrätten har förordnat om sekretess ska fortfarande gälla.

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen ska även i fortsättningen vara tillämplig för de uppgifter som har lagts fram vid hovrättens förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens eller vittnet Sekretess MA:s identitet, eller målsägandens personliga förhållanden. Detsamma gäller uppgifterna i partsbilagan sekretess.

Dok.Id 597440

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40 401 20 Göteborg	Packhusplatsen 6	031-701 22 00 E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se www.vastrahovratten.domstol.se	-	måndag – fredag 08:00–16:00

Magnus Claesson får ersättning av allmänna medel med 28 163 kr, varav 19 594 kr för arbete, 2 936 kr för tidspillan och 5 633 kr för mervärdesskatt.

Mardin Pakas får ersättning av allmänna medel med 15 019 kr, varav 9 405 kr för arbete, 2 610 kr för tidspillan och 3 004 kr för mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten dömer Sebastian Larsson för våldtäkt och bestämmer påföljden till fängelse.

Målsäganden har yrkat att hovrätten dömer Sebastian Larsson för våldtäkt och bestämmer påföljden till fängelse samt fastställer att Sebastian Larsson är skadeståndsskyldig gentemot målsäganden med 132 487 kr. Av beloppet avser 100 000 kr kränkningersättning, 15 000 kr ersättning för sveda och värk och 17 487 kr för upplupen ränta enligt 6 § räntelagen under perioden 10 februari 2017 – 15 mars 2019.

Sebastian Larsson har yrkat fullt bifall till sitt yrkande vid tingsrätten om ersättning av allmänna medel för sin rättegångskostnad. Han har i övrigt motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

UTREDNING I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av samma bevisning som tingsrätten. Ljud- och bildupptagningarna av förhören vid tingsrätten med målsäganden, Sebastian Larsson, Viktoria Weckfors, Sekretess MA, Jack Ahlkvist, Nina Werner, Sven Svedmyr, Ludger Grote och Jerker Hetta har spelats upp. Referaten av förhör i hovrättens mål nr B 4937-18 med Patrik Larsson och Matthew Lynton har lästs upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Skuld

Tingsrätten har redogjort för utgångspunkterna vid bevisvärderingen i mål av detta slag. Hovrätten instämmer i vad som anförts där.

Hovrätten anser, i likhet med tingsrätten, att målsäganden har berättat om händelserna på ett trovärdigt sätt och att hennes uppgifter framstår som tillförlitliga. Målsägandens uppgifter får också starkt stöd av den övriga utredningen i målet. Genom åklagarens

bevisning är det enligt hovrätten styrkt att gärningen i objektivet hänseende har gått till på det sätt som åklagaren har påstått, förutom att det inte är visat att målsäganden till följd av allvarlig rädsla varit i en särskilt utsatt situation.

Hovrätten har härefter att pröva om Sebastian Larsson agerat med uppsåt, alltså om han var medveten om att han genomförde samlaget med målsäganden eller om det kan vara så som han uppgett alltsedan utredningens början, att han saknar minnesbilder från händelsen på natten, samt att detta, som han senare kommit fram till, beror på att han vid tillfället befann sig i ett sömntillstånd som gjorde att han inte var medveten om sitt handlande. För att komma till en sådan slutsats krävs, som tingsrätten konstaterat, att invändningen mot bakgrund av utredningen i målet inte framstår som orimlig och att den inte heller motbevisas. Hovrätten ansluter sig till den bedömning tingsrätten gjort i denna del och bedömer därmed att det inte är ställt utom rimligt tvivel att Sebastian Larsson begick gärningen med uppsåt. Tingsrättens dom ska därmed fastställas i skuldfrågan.

Skadestånd

Hovrätten instämmer i den bedömning som tingsrätten har gjort i fråga om skadestånd. Tingsrättens dom ska alltså inte ändras i denna del.

Sebastian Larssons rättegångskostnader vid tingsrätten

I fråga om de rättegångskostnader Sebastian Larsson begärt ersättning för och om de varit skäligen påkallade för tillvaratagande av hans rätt gör hovrätten inte någon annan bedömning än tingsrätten. Han har därmed inte rätt till ytterligare ersättning av allmänna medel för sina rättegångskostnader. Tingsrättens dom ska stå fast i denna del.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 3 juni 2021

Domare: Hovrättsråden Anne Rapp och Ola Zetterquist, tf. hovrättsassessorn Lovisa
Rova samt nämndemännen Claes-Göran Lans och Thomas Åsberg

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 2

DOM
2020-10-29
meddelad i
Göteborg

Mål nr: B 5948-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Felix SEBASTIAN Larsson, 19950807-0332
Postgatan 18 Lgh 1219
411 06 Göteborg

Offentlig försvarare:

Advokat Magnus Clausson
Advokatfirman Magnus Clausson AB
Kronhusgatan 11
411 05 Göteborg

Åklagare

Assistentåklagare Kristin Stjernrup
Åklagarmyndigheten
Göteborgs åklagarkammare Göteborg
Box 129
401 22 Göteborg

Målsägande

Sekreteress, se Partsbilaga sekreteress
Sekreteress

Målsägandebiträde:

Advokat Mardin Pakas
Advokatfirman Ottosson & Pakas AB
Kungsportsavenyn 32
411 36 Göteborg

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Våldtäkt, 6 kap 1 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2018
2017-02-09 -- 2017-02-10

Skadestånd

Sekreteress M:s skadeståndsyrkande avslås.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
404 83 Göteborg	Ullevigatan 15	031-701 10 02		måndag - fredag
		E-post: avdelning2tgg@dom.se		08:00-16:30
		www.goteborgstingsratt.domstol.se		

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens (Sekretess M:s) och vittnets (Sekretess MA:s) identitet, eller som rör Sekretess M:s övriga personliga förhållanden ska bestå i målet. Detsamma ska gälla för Sekretess M:s identitetsuppgifter i partsbilagan till denna dom.

Ersättning

1. Advokat Magnus Clausson får ersättning av staten med 108 149 kr. Av beloppet avser 84 591 kr arbete, 1 928 kr tidsspillan, och 21 630 kr mervärdesskatt.
 2. Advokat Mardin Parkas får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 50 745 kr. Av beloppet avser 38 540 kr arbete, 2 056 kr tidsspillan och 10 149 kr mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.
 4. Sebastian Larsson får ersättning av allmänna medel för sin rättegångskostnad med 111 000 kr.
-

BAKGRUND

Nu aktuellt mål B 5948-20 är ett mål som efter resning i Högsta domstolen av hovrätten återförvisats till tingsrätten. I tingsrättens ursprungliga mål (B 2794-17) väckte åklagaren åtal mot Sebastian Larsson för våldtäkt och tingsrätten dömde honom den 25 oktober 2018 för våldtäkt till fängelse 2 år. Domen innebar också att han skulle betala skadestånd till målsäganden med 115 000 kr jämte ränta.

Sebastian Larsson överklagade tingsrättens dom till Hovrätten för Västra Sverige som den 20 december 2018 (mål B 4937-18) fastställde tingsrättens domslut. Även den domen överklagades av Sebastian Larsson. Högsta domstolen beviljade inte prövningstillstånd och domen vann laga kraft. Sebastian Larsson påbörjade verkställigheten av fängelsestraffet den 15 maj 2019.

Sebastian Larsson ansökte om resning. Han åberopade ett sakkunnigutlåtande av dr Ludger Grote samt journalutdrag och en artikel om sexuella beteenden i samband med sömn. Av sakkunnigutlåtandet och journalutdragen framgår att Sebastian Larsson efter hovrättens dom har genomgått en sömnutredning och diagnostiserats med en sömnstörning.

Riksåklagaren anförde att det nya materialet gjorde att det uppstått tvivel i frågan om hovrätten hade gjort samma bedömning avseende Sebastian Larssons uppsåt, om hovrätten vid sin prövning hade haft tillgång till utlåtandet.

Högsta domstolen förordnade den 12 december 2019 att någon åtgärd för verkställighet av hovrättens dom såvitt avsåg påföljd tills vidare inte fick ske.

Högsta domstolen biföll den 27 december 2019 Sebastian Larssons resningsansökan och beviljade resning i fråga om ansvar för våldtäkt, påföljd, skadestånd och avgift till brottsofferfonden. Målet skulle i de resta delarna på nytt tas upp i hovrätten.

I skälen till beslutet anförde Högsta domstolen bl.a. följande.

” 14. Bedömningen i sakkunnigutlåtandet baseras bl.a. på att Sebastian Larsson efter hovrättens dom har genomgått en sömnutredning och diagnostiserats med en sömnstörning. Utlåtandet utgör ny bevisning.

15. Av utredningen i brottmålet framgår att målsägandens och Sebastian Larssons minnesbilder från den händelse som åtalet avser var vaga eller närmast obefintliga. Även om annan bevisning också åberopades till stöd för åtalet var underlaget för bedömningen av gärningen följaktligen relativt begränsat, särskilt när det gäller frågan om Sebastian Larssons uppsåt.

16. Den nu åberopade utredningen medför att tvivel har uppstått rörande hovrättens slutsatser i uppsåtsfrågan och därmed om Sebastian Larssons skuld. Mot den bakgrunden och då de är fråga om ett allvarligt brott finns det synnerliga skäl att på nytt pröva frågan om Sebastian Larsson har begått den gärning som han har dömts för.

17. Resning bör beviljas med stöd av tillägsregeln i 58 kap. 2 § 4 rättegångsbalken i fråga om ansvar för våldtäkt, påföljd, skadestånd och avgift till brottsofferfonden. Målet ska i dessa delar på nytt tas upp i hovrätten. ”

Hovrätten för Västra Sverige har därefter genom beslut den 15 april 2020 undanröjt tingsrättens och hovrättens domar utom vad avser besluten i domarna om ersättning till försvararen och målsägandebiträdet samt sekretessbesluten, vilka fortfarande ska gälla. Hovrätten återförvisade också målet till tingsrätten för fortsatt handläggning.

FRIHETSBEÖVANDEN

Sebastian Larsson har varit frihetsberövad i det ursprungliga målet som anhållen och häktad under perioden 17 september 2018 – 13 december 2018. Han har också verkställt det fängelsestraff som han då dömdes till under tiden 15 maj 2019 – 12 december 2019.

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Sebastian Larsson ska dömas till ansvar för våldtäkt enligt 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken, i dess lydelse före den 1 juli 2018, med följande gärningsbeskrivning. (Målsäganden som benämns som "NN 2" i åklagarens gärningsbeskrivning här nedan är samma person som benämns "Sekreteress M" i domslutet)

Sebastian Larsson har genomfört ett vaginalt samlag med NN 2 med sin penis genom att otillbörligt utnyttja att NN 2 på grund av sömn, berusning och allvarlig rädsla befunnit sig i en särskilt utsatt situation. Det hände någon gång mellan den 9 februari 2017 och den 10 februari 2017 på Motgången, Göteborg, Göteborgs stad.

Sebastian Larsson begick gärningen med uppsåt.

Målsäganden har begärt att tingsrätten ska fastställa att Sebastian Larsson är skadeståndsskyldig gentemot henne med ett belopp motsvarande 132 487 kr, vilket motsvarar kränkingsersättning 100 000 kr, ersättning för sveda och värk 15 000 kr samt upplupen ränta perioden 10 februari 2017 – 15 mars 2019. Det är det belopp som har betalats ut till målsäganden (se bilaga 1).

Sebastian Larsson har nekat till gärningen. Han har inte varit medveten om att han och målsäganden har haft samlag. Det måste ägt rum i sömnen. Han har inte haft uppsåt till gärningen. Sebastian Larsson har vitsordat skadeståndsbeloppet som skäligt i och för sig.

Sebastian Larsson har i händelse av frikännande dom yrkat ersättning för sina rättegångskostnader. Även om han fälls till ansvar har han yrkat ersättning för dessa kostnader enligt 31 kap. 2 § 3 stycket rättegångsbalken.

UTREDNINGEN I MÅLET

Förhör har hållits med målsäganden och med Sebastian Larsson. Vidare har på begäran av åklagaren vittnesförhör hållits med Viktoria Weckfors, målsägandens mamma (Sekretess MA), Jack Ahlkvist, Nina Werner och Sven Svedmyr.

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat anmälan, karta, tidslinje, chat på Messenger, journalanteckningar, analysresultat, sakkunnigutlåtande och rätts-toxikologiskt yttrande.

På åklagarens begäran har tingsrätten med stöd av 40 kap. 1 § rättegångsbalken förordnat professor emeritus Jerker Hetta att som sakkunnig avge yttrande över sannolikheten att Sebastian Larsson i aktuellt fall utfört den åtalade våldtäkten i sömnen. Hans yttrande har åklagaren åberopat som skriftlig bevisning. Jerker Hetta har också hörts som sakkunnig vid huvudförhandlingen.

Målsäganden har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Sebastian Larsson har som skriftlig bevisning åberopat samma skriftliga bevisning som i resningsärendet samt en journalanteckning från anstalten Tillberga.

Vidare har på begäran av Sebastian Larsson Ludger Grote och Ingrid Larsson hörts vid huvudförhandlingen. Tidigare förhör med Patrik Larsson, som är Sebastian Larssons pappa, och Matthew Lynton har åberopats som de har antecknats i hovrättens numera undanröjda dom. Sammanfattningsvis framgår av de referaten att Patrik Larsson, år 1994 genomförde ett samlag med sin fru i sömnen och att han berättade det för sin vän Matthew Lynton, som under ed uppger att han minns det samtalet. Enligt referatet från förhöret med Patrik Larsson ska han själv ha gått i sömnen och även Sebastian gjorde så upp till 12-13-årsåldern.

Jerker Hetta och Ludger Grote har varit närvarande under varandras respektive förhör, varvid Ludger Grote hördes först.

Genom de uppgifter som har lämnats av målsäganden, Sebastian Larsson och Viktoria Weckfors framgår till en början följande.

De känner varandra och även Jack Ahlkvist genom skolan. Målsäganden och Viktoria Weckfors är nära vänner. De tre och ytterligare en skolkompis, Felicia Högberg, var på en studentpub på torsdagskvällen den 9 februari 2017 och drack öl. De fortsatte sedan till Ölstugan Tullen på Avenyn. Där drack de mer alkohol och alla blev mer eller mindre berusade. De umgicks bara som vänner under hela kvällen. Viktoria Weckfors och Sebastian Larsson följde med hem till målsägande vid tretiden på natten eller något tidigare. De gick och lade sig ganska omgående. Viktoria Weckfors sov i målsägandens säng, medan Sebastian Larsson och Målsäganden sov på en hög, uppblåsbar madrass på golvet alldeles bredvid sängen. De vaknade vid åttatiden på fredagsmorgonen och Sebastian Larsson lämnade lägenheten ganska omgående.

Den påstådda våldtäkten ska ha inträffat under natten i målsägandens bostad. Det framgår av utredningen att målsäganden och Sebastian Larsson hade en kort konversation på Messenger mellan cirka halv nio och strax före tio på fredagsmorgonen. Målsäganden frågade där ”Låg du med mig inatt? Finns vissa spår av de...”. Sebastian Larsson svarade ”Nej vi skedade väl bara?”. Målsäganden svarade ”Haha tydligen inte,..” och Sebastian Larsson skrev då ”Haha men va? Fan va ångest”.

Målsäganden genomgick en gynekologisk undersökning samma förmiddag och det togs prover på henne enligt ett ”rape kit”. Prover tagna från bl.a. slidöppningen/

mellangården och livmodertappen visade sig innehålla sperma. När sperman jämfördes med Sebastian Larssons DNA, talade resultaten extremt starkt för att sperman i proverna kom från Sebastian Larsson (Grad + 4). Detta framgår av de åberopade journalanteckningarna och sakkunnigutlåtandet om DNA-träffar.

Det framgår också av utredningen att det togs ett blodprov på målsäganden klockan 11.15 samma förmiddag, som visade att hon hade en alkoholkoncentration om 0,46 promille i blodet. Proverna visade inga spår av någon annan drogpåverkan.

Från förhören antecknar tingsrätten vidare följande.

Målsäganden: När de var på Ölstugan Tullen blev Viktoria plötsligt jätteberusad och kunde inte ta hand om sig själv. Målsäganden och Sebastian hjälpte Viktoria hem till målsägandens bostad. Viktoria fick ligga i målsägandens säng för att hon skulle ha koll på henne. Målsäganden låg närmast sängen och Sebastian bredvid henne på luftmadrassen. Hon måste ha haft kläder på sig när hon somnade, för hon sover aldrig naken och särskilt inte om hon har vänner hemma. I vart fall måste hon haft trosor och BH på sig. Det enda hon minns därefter är att hon vaknade till under kanske 2 – 6 sekunder och att hon då låg på rygg och att Sebastian låg ovanpå henne och hade sex med henne. Han var i henne och rörde sig i henne. Hon såg inte hans ansikte. Hennes kropp och armar kändes tunga och hon kunde inte röra sig eller säga något. Det enda hon kunde göra var att vrida på huvudet för att visa honom att hon inte ville. Hon vet inte varför hon inte kunde röra sig eller säga något, men tror att hon blev chockad och rädd. Sedan blev det svart och hon minns inget mer förrän hon vaknade på morgonen. Då var hon helt naken. Hon kröp upp till Viktoria i sängen. Viktoria frågade om de hade haft sex, antagligen för att hon var naken. Sebastian sa att de inte hade haft det. Själv visste hon inte riktigt om hennes minnesbild från natten var verklig eller om det bara var en sjuk mardröm. Hon svarade därför inte på frågan. Hon bad Viktoria hämta lite kläder till henne och Sebastian lämnade bostaden.

När hon sedan gick på toaletten märkte hon att det kom sperma i de nya trosorna. Hon förstod då att hon inte hade drömt. Hon tror att hon därefter berättade för Viktoria om sin korta minnesbild från natten och att det inte kunde vara bara en dröm. Viktoria ringde sjukvårdsupplysningen. De fick rådet att åka till Sahlgrenska för en gynekologisk undersökning. De gjorde det och en läkare undersökte henne. Hon åkte sedan direkt hem till sina föräldrar. Hon berättade för dem vad som hade hänt. Hon har mått jättedåligt efter händelsen och har inte kunnat bo kvar i bostaden.

Innan den här händelsen hade hon och Sebastian haft sex en gång något år tidigare, men de hade ingen relation och hon var inte alls intresserad av honom efter det. I polisförhör sa hon att det eventuellt kan ha varit så att Sebastian kysste henne innan de gick och lade sig. Men det är ingen egentlig minnesbild hon har från händelsen, utan hon tror att det är något hon har konstruerat efteråt för att få en förklaring till det som hände. Det är helt uteslutet att de hade ömsesidigt sex – ”man vet när man inte vill”. Hon skulle då inte heller ha känt som hon gjorde när hon vaknade upp under natten.

Innan de åkte till Sahlgrenska på morgonen skickade hon ett meddelande till Sebastian och frågade om de hade haft sex under natten. Det kanske låter på meddelandets formulering som att det inte var någon stor grej för henne, men det beror på att hon tyckte att det var svårt att formulera sig när hon skulle anklaga en kompis för våldtäkt. Hon tyckte att läkarundersökningen kändes väldigt jobbig och hon ville inte berätta närmare för läkaren om vad som hade hänt.

Någon vecka efter händelsen pratade hon med Jack Ahlkvist och berättade då vad som hade hänt. Hon berättade även för Felicia Högberg om händelsen, inför att de skulle göra något där hon kanske skulle träffa på Sebastian. Hon ville förvarna om

att hon kanske skulle reagera konstigt. Hon polisanmälde händelsen några veckor senare, när hon insåg att hon inte skulle klara av att bara lägga händelsen bakom sig på egen hand.

Hon mår bättre nu och har ett bra liv men hon är fortfarande starkt påverkad av det som hände.

Sebastian Larsson: Han kommer inte ihåg att någon blev mer berusad än någon annan under kvällen och minns inte att Viktoria behövde hjälp hem. Han minns att de åt bagetter. Han kommer ihåg att han lade sig bredvid målsäganden på madrassen och att de ”skedade”; han låg bakom henne och kramade om henne. Som han minns det hade han kalsonger på sig och hon någon sorts underkläder, kanske trosor och BH. Han var inte sexuellt intresserad av målsäganden. Han minns inget mer förrän han vaknade på morgonen. Då hade han kalsonger på sig. Han märkte inte att målsäganden var naken. Hon kanske vaknade före honom. Han trodde att de bara hade sovit under natten.

Han minns inte att Viktoria frågade om de hade haft sex. Han uppfattade inte heller någon konstig stämning, mer än att de var lite bakfulla. Han hade inte bråttom därifrån, men är ingen morgonmänniska och hade nog också en tid att passa. Kanske skulle han på föreläsning.

Han har inget minne av att de hade sex på natten och märkte inga spår av det. Han kan inte förklara varför hans sperma fanns i målsäganden. De hade haft sex en gång tidigare cirka ett år före händelsen, men han var inte intresserad av henne på det sättet vid händelsen. Han minns inte att det hände något mellan dem innan de somnade. Det har nog hänt honom någon gång att han fått utlösning i sömnen utan att vakna av det. Han blev chockad när han fick veta av Jack Ahlkvist att målsäganden hade anmält honom för våldtäkt.

Efter rättegången i tingsrätten kom han på att han gått i sömnen flera gånger. Han ville kolla upp det och få hjälp. Han ville inte att det skulle hända igen. Han fick tabletter som gör att han ligger still när han sover och han blir mindre trött när han tar dem. Förutom att han gick i sömnen som barn har det även skett i vuxen ålder. Han minns bl.a. en gång i Frankrike 2013 när han vaknade på golvet. Han har också när han sov på en båt under sömnen bankat med knogarna i kojtaget. Det som Nina berättat under sitt förhör om känner han inte igen. På anstalten fick han inte ha sina sömntabletter och då gick han i sömnen vid något tillfälle.

Viktoria Weckfors: Hon minns inte hur hon tog sig till målsägandens bostad. Hon har en minnesbild av att hon plötsligt befann sig i målsägandens hall och undrade hur hon hade hamnat där. Därefter minns hon inget förrän hon vaknade på morgonen. Målsäganden och Sebastian Larsson låg då på madrassen på golvet. Sebastian reste sig och började klä på sig och Sekretess M kröp upp till henne i sängen och in under täcket. Målsäganden hade inga kläder på sig och hon frågade om de hade haft sex. Sebastian svarade nej. Målsäganden svarade inte men betedde sig lite märkligt och kröp ihop mot henne. Hon tror inte att Sebastian var helt naken för då hade hon nog kommit ihåg det. Sebastian gick snabbt därifrån och Viktoria hämtade lite kläder till målsäganden. Målsäganden var inte sig själv på morgonen utan verkade frånvarande och skärrad. När Sebastian hade gått sa målsäganden att hon trodde att Sebastian hade haft sex med henne och att hon inte ville det. När målsäganden gick på toaletten upptäckte hon sperma. Målsäganden sa att hon hade en minnesbild av att Sebastian var på henne och i henne och att hon inte kunde lyfta armarna och vred bort huvudet för att han skulle förstå att hon inte ville. Hon tror att målsäganden berättade detta efter att de stigit upp, men innan de åkte till gyn-akuten. Det var Viktoria som ringde sjukvårdsupplysningen och fick målsäganden att följa med till gyn-akuten. När de kom dit var målsäganden frånvarande och skakade och grät. Målsäganden mådde väldigt dåligt efter händelsen och kunde inte bo kvar hemma utan bodde hos Viktoria och Viktorias mamma fram till sommaren

innan hon hittade ett annat boende. Målsäganden hade under den perioden bland annat mardrömmar och skrek i sömnen.

Målsägandens mamma (Sekretess MA): Hon kände på sig att något hänt när hon inte fick tag på målsäganden. När målsäganden kommit hem berättade hon för dem att hon hade blivit våldtagen. Hon sa att hon hade vaknat på natten av att Sebastian var över och i henne och att hon försökte värja sig men inte kunde. Hon hade inte kunnat rör armarna. Målsäganden mådde mycket dåligt den kvällen och under en lång period därefter men bl.a. sömnproblem, panikångestattacker och självskadeteende.

Jack Ahlkvist: Han känner både målsäganden och Sebastian men de umgås inte längre. Målsäganden berättade för honom någon vecka efter händelsen att hon upplevde att hon hade blivit våldtagen av Sebastian. Det var hemskt det hon berättade men han minns idag inte så många detaljer. De pratade om detta fler än en gång och målsäganden var då osäker på om hon skulle polisanmäla eller inte. Han upplevde att hon mådde väldigt dåligt och hade skuldkänslor. Han har trott på henne och hade hela tiden uppfattningen att hon hade upplevt det hon berättat om, men att hon var osäker på om hon skulle anmäla det. De pratade kort en gång efter det att hon hade gjort anmälan och då verkade hon vara glad för sitt val. När han frågade Sebastian om saken något halvår senare så visste inte Sebastian om att målsäganden hade anmält honom. Sebastian blev jätteförvånad över det. De pratade inte mer om det förrän i somras när Sebastian sa att Jack skulle behöva höras igen.

Nina Werner: Hon är skolkompis till målsäganden. Sebastian Larsson har gjort ungefär samma sak mot henne. I april 2016 gick hon och Sebastian hem tillsammans efter att varit ute på en pubkväll och druckit alkohol. De pussades lite men hon sa att hon inte ville ha sex. Efter det somnade de i samma säng. Hon vaknade av att han hade stånd och låg över henne. Hon sa sluta och det gjorde han. Hon tror att han var vaken eftersom han reagerade så snabbt.

Sven Svedmyr: Han är läkare och arbetar med sömnsjukdomar på Sahlgrenska sömnenhet. Där sysslar man med olika sömnstörningar. Det är han som ställt diagnosen på Sebastian Larsson.

Sebastian kom till enheten efter en egenremiss och det har genomförts en sömnutredning. Sven har träffat Sebastian vid ett tillfälle och då tagit anamnes. Det är väsentligt vad som skett i barndomen, tonåren och i vuxen ålder. Det är också mycket viktigt att ta reda på om det finns en ärftlig belastning. Sebastian fick också med sig en mätutrustning som mäter sömnkvaliteten. Det sammantagna resultatet gjorde att Sven ställde diagnosen parasomnia. Det är oklart hur många i befolkningen som lider av sexsomnia, som är en form av parasomnia. Sven känner sig helt säker på sin diagnos.

Ingrid Larsson: Hon är mamma till Sebastian. Hon kan bekräfta att hennes man, Sebastians pappa, har gjort konstiga saker i sömnen, bl.a. har han haft sex med henne när han sovit. Sebastian gick som liten ofta i sömnen. Också som tonåring försökte han sovande ta sig ur huset. Även hon själv har fått höra att hon var sömngångare som barn och att hennes bröder fått stoppa henne.

Ludger Grote: Han har arbetat med sömnmedicinska frågor sedan 1987. Han har inte träffat Sebastian utan bygger sitt utlåtande på det skriftliga material som han har redovisat. Underlaget har han fått från advokat Clausson.

Det är fullt möjligt att ha sex i sömnen. Hjärnan är då delvis i vakenhet och därför kan vissa handlingar utföras. Det uppskattas att 1 - 3 procent av den vuxna befolkningen har parasomni. Det är betydligt vanligare hos barn, där uppemot 40 procent har någon form av sömngångarbeteende. De vuxna som söker för att få hjälp har oftast ett frekvent beteende. Ärftligheten är en stark faktor. Den blir ännu starkare om båda föräldrarna har beteendet. Alkoholintag kan försvåra bedömningen, men

det förhindrar inte sexsomni. I vilken utsträckning det kan utlösa beteendet är föremål för diskussion. Men eftersom alkohol ger en mer fragmentarisk sömn, dvs. med fler uppvaknanden, ökar risken för sömngångarbeteende. Det finns mycket lite forskning på sexsomni – det är mest fråga om fallbeskrivningar.

I detta fall är det flera faktorer som talar för att Sebastian på grund av sömn har varit omedveten om vad han gjorde när han genomförde ett samlag med målsäganden. Dessa omständigheter är följande

- Sebastian har diagnosen NREM-parasomni, vilket överlag mycket väl låter sig förenas med sexsomni.
- Sebastian har tidigare sömngångsfenomen, både som barn och vuxen
- Det kan finnas tidigare episoder av sexsomni
- Det finns ärftlighet för sömngång (parasomni) inom familjen
- Det finns också ärftlighet för sexsomni-beteende
- Sebastian har konsekvent hävdad att han är omedveten om vad som hände den aktuella natten och det är typiskt för sexsomni att utövaren saknar minnesbilder.
- Sebastian har varit berusad och alkohol ökar risken för fler uppvaknanden ur sömnen och därmed kan risken för parasomni-beteende öka.

Den sömnutredning som har gjorts på Sebastian visar att hans sömnmönster är förenligt med parasomni. Däremot lider han inte av sömnapné, dvs. andningsuppehåll i sömnen.

Det som kan tala mot sexsomni i detta fall är den låga frekvensen av beteendet hos Sebastian. Dessutom gör alkoholintaget det mer svårbedömt. Det är främst diagnosen parasomni och ärftligheten talar för att det vart fråga om sexsomni.

Jerker Hetta: Han är professor emeritus och specialist i sömnmedicin. Diagnosen parasomnia ställs genom anamnes och olika mätningar. Av vuxna är det cirka 2 – 3

procent som har sådana aktiviteter i sömnen att man talar om sömngångarbeteenden. Det finns en ärftlighetsfaktor; har en förälder beteendet är det cirka 30 procent risk att barnet ärver beteendet. Är båda föräldrarna sömngångare ökar ärftlighetsfaktorn till 50 procent. Av dem som går i sömnen är det bara en liten del som har sexsomni. Karaktäristiskt för sexsomni är att personen inte minns något eller endast fragment av vad som hänt. Personen upplevs inte sällan förvirrad och perplex när den vaknar. En utlösande faktor kan vara att man ligger i samma säng eller på annat sätt är fysiskt nära.

I detta fall vet man mycket lite om själva händelsen. Det blir därför svårbedömt. Alkoholpåverkan kan vara en tillräcklig förklaring. Hans slutsats i sakkunnigutlåtandet är att det finns otillräcklig evidens för sexsomni i det aktuella fallet och att alkoholpåverkan är tillräcklig för att förklara beteende. Han och Ludger Grote har nog samma uppfattning om de bakomliggande processerna, men de är främst oense om alkoholpåverkans betydelse.

DOMSKÄL

Skuldfrågan

I alla brottmål är det åklagaren som har bevisbördan för att händelsen utspelat sig på det sätt som påstås i gärningsbeskrivningen. Beviskravet är högt och det ska vara ställt utom rimligt tvivel att det som åklagaren påstår verkligen har hänt. En särskild svårighet i detta mål är att det nu gått lång tid sedan händelsen vilket kan påverka de hörda möjligheter att minnas. Det kan dock konstateras att de som hördes vid tingsrätten under förra rättegången lämnat i huvudsak samma uppgifter såsom det antecknades i den tidigare tingsrättsdomen.

När det gäller att värdera bevisningen i mål om sexualbrott har Hösta domstolen uttalat sig flera gånger (se bl.a. rättsfallen NJA 2010 s. 671, NJA 2009 s. 447 I och II samt NJA 2017 s. 316). Där uttalas att en trovärdig utsaga från målsäganden i förening med

vad som i övrigt har framkommit i målet kan vara tillräckligt för en fällande dom. För att värdera en utsaga har Högsta domstolen ställt upp ett antal kriterier som kan vara till hjälp vid värderingen. Om målsäganden har lämnat en lång, klar, sammanhängande och detaljrik berättelse kan det vara tecken på att den är sann. Vidare gäller det om utsagan är fri från motsägelser och svårförklarliga inslag, liksom om den är påvisat sann i viktiga enskildheter.

Målsäganden har enligt tingsrätten berättat på ett trovärdigt sätt om sin upplevelse under natten. Det har inte framkommit att hon skulle ha ändrat sina uppgifter i något avseende och det saknas motsägelser i hennes berättelse. Hon har haft otydliga minnesbilder av det som inte varit centralt under kvällen och natten, men berättat relativt detaljerat om den korta minnesbilden från natten och beskrivit utförligt hur hon upplevde den händelsen och hur det påverkade henne. Hennes berättelse har inte i något avseende framstått som överdriven, utan tvärtom som återhållsam och lämnad med eftertanke.

Målsägandens berättelse framstår också som tillförlitlig. Den har helt bekräftats av övriga personers vittnesmål, i de delar där de har kunnat lämna uppgifter. Hennes mamma och hennes vänner har alla berättat på samma sätt om hur hon beskrivit sin upplevelse under natten och om hennes reaktioner och mående efter händelsen. Hennes uppgift om att hon upplevde att Sebastian Larsson hade samlag med henne under natten får också ett utomordentligt starkt stöd av det faktum att hans sperma fanns i hennes vagina på morgonen.

Tingsrättens slutsats av det som nu har redovisats är att det finns ett så starkt stöd för målsägandens uppgifter att de kan läggas till grund för bedömningen. Genom hennes uppgifter är det bevisat att hon vaknade under natten av att Sebastian Larsson genomförde ett vaginalt samlag med henne med sin penis.

Det är också bevisat att det vaginala samlaget genomfördes när målsäganden sov.

Det framgår av de uppgifter som har lämnats i målet att målsäganden också var berusad vid händelsen. Vid provtagningen på förmiddagen hade hon fortfarande en relativt hög alkoholkoncentration i sitt blod. Det är oklart när under natten som samlaget ägde rum, men det framgår av det rättstoxikologiska yttrandet att alkoholkoncentrationen i hennes blod mellan klockan 04.00 och 07.00 bör ha legat mellan 1,55 och 1,10 promille. Enligt yttrandet är den allmänna effekten av alkohol på en vuxen person med normal alkoholvana vid en sådan promillehalt ”Kraftigt berusad. Sluddrigt tal. Högljudd. Överdrivna rörelser. Försämrade muskelkontroll. Svårt att gå stadigt, snubblar, faller, svårt att kontrollera känslor.” Tingsrätten anser att den höga alkoholkoncentrationen och att hon dessutom sov innebar att hon befann sig i en sådan särskilt utsatt situation som avses i straffbestämmelsen om våldtäkt i den lydelse som var aktuell vid tiden för gärningen. Däremot anser tingsrätten inte visat att hon till följd av allvarlig rädsla varit i särskilt utsatt situation.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten att det är bevisat att Sebastian Larsson, på tid och plats som åklagaren har angett, genomförde ett vaginalt samlag med målsäganden med sin penis. Det är också enligt tingsrätten utrett att målsäganden på grund av sömn och berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Frågan är då om det är ställt utom rimligt tvivel att Sebastian Larsson hade uppsåt till gärningen.

Ludger Grote har i sitt sakkunnigutlåtande och vid förhöret vid tingsrätten kommit till slutsatsen att det är flera faktorer som talar för att Sebastian Larsson på grund av sömn har varit omedveten om vad han gjorde när han genomförde ett samlag med målsäganden. En sådan omständighet är att Sebastian Larsson har diagnosen NREM-parasomnia. Sven Svedmyr har berättat att han är säker på sin diagnos när det gäller Sebastian Larsson. En annan faktor är ärftlighet, vilket också framkommit i målet liksom tidigare sömngångarbeteende.

Mot bakgrund den utredning som har lagts fram i målet kan enligt tingsrätten Sebastians Larssons invändning om att han genomfört gärningen i sömnen inte lämnas utan avseende. Frågan blir då om åklagaren har motbevisat hans invändning.

Jerker Hettas slutsats i sitt sakkunnigutlåtande är att det finns otillräcklig evidens för sexsomni i det aktuella fallet och att alkohelpåverkan är tillräckligt för att förklara beteendet. Ludger Grote har angett att alkohelpåverkan försvårar bedömningen och att det pågår en diskussion om alkoholens inverkan, men att alkohol inte är en hindrande faktor för sexsomni. Jerker Hetta har bekräftat att det föreligger olika uppfattningar om alkoholens betydelse och vilken påverkan den kan ha. Mot denna bakgrund anser tingsrätten att åklagaren inte genom sakkunnigbevisningen har motbevisat Sebastians Larssons invändning om bristande uppsåt. Målsäganden och Viktoria Weckfors, som är de personer var närvarande vid och i direkt anslutning till händelsen, har enligt tingsrätten inte berättat något som direkt talar mot Sebastian Larssons uppgift om att han sov under natten och inte visste att han hade haft sex är han vaknade. Tingsrätten anser inte heller att hans agerande efter händelsen talar mot att det kan ha gått till som han påstår. Inte heller i övrigt har det enligt tingsrätten framkommit något som motbevisar Sebastians Larssons invändning.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten att Sebastian Larssons invändning han utfört gärningen i sömnen stöds av sådan utredning att den inte kan lämnas utan avseende. Åklagaren har inte motbevisat hans invändning om bristande uppsåt på grund av sömn. Det är således inte ställt utom rimligt tvivel att Sebastian Larsson begick gärningen med uppsåt. Sebastian Larsson kan därför inte dömas för det uppsåtliga brottet våldtäkt utan ska frikännas.

Skadeståndsfrågan

Till följd av utgången i ansvarsfrågan kan målsägandens skadeståndstalan inte bifallas.

Ersättning till målsägandebiträdet

Vad Mardin Pakas har yrkat i ersättning för sitt uppdrag som målsägandebiträde i hovrätten och vid tingsrätten är skäligt och ska bifallas.

Ersättning till den offentliga försvararen och för Sebastian Larssons rättegångskostnader

Åklagaren har yttrat sig över Magnus Claussons kostnadsräkning och yrkanden. Hon har gett vissa synpunkter och lämnat till tingsrätten att bedöma skäligheten i kostnadsräkningen.

Tingsrätten anser att vad Magnus Clausson yrkat i ersättning för sitt uppdrag som offentlig försvarare i resningsärendet i Högsta domstolen samt i hovrätten och vid tingsrätten för arbete och tidsspillan är skäligt och ska bifallas. Det innebär att han tillerkänns ersättning med 108 149 kr, varav 84 591 kr för arbete och 1 928 kr för tidsspillan och 21 630 kr för mervärdesskatt.

Eftersom Sebastian Larsson blir frikänd har han enligt 31 kap. 2 § rättegångsbalken kan han, under förutsättning att kostnaderna har varit skäligt motiverade för att han skulle kunna tillvarata sin rätt, få ersättning av allmänna medel för sina rättegångskostnader.

Sebastian Larsson har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader med 40 000 kr (inklusive moms) avseende arbetet som partsakkunnige Ludger Grote har lagt ner. Denna kostnad, varav 32 500 kr avser arbete och 7 500 kr moms, anser tingsrätten har varit skäligt motiverad för att han skulle kunna tillvarata sin rätt och den ska därför ersättas.

Han har vidare yrkat ersättning för utlägg för konsultation med Eric Bylander med sammanlagt 96 00 kr (inklusive moms). Tingsrätten anser att dessa kostnader bör

ersättas fullt ut för det arbete som avser själva resningsärendet, vilket är den övervägande delen av kostnaderna. När det däremot gäller den efterföljande processen i hovrätt respektive tingsrätt anser tingsrätten att ersättningen bör begränsas till den del Eric Bylanders arbete är hänförligt till själva resnings- och, i viss mån, sakkunnigfrågan. Utifrån den specifikation som lämnats anser tingsrätten att ersättning motsvarande 2,5 timmars arbete är skäligt motiverade för att Sebastian Larsson skulle kunna tillvarata sin rätt. I detta sammanhang beaktar tingsrätten att Magnus Clausson anfört att han hade fått lägga ner betydligt fler timmars arbete om han inte haft hjälp av Eric Bylander. Det sagda innebär att Sebastian Larsson får ersättning för dessa kostnader med 71 000 kr, varav 19 200 kr utgör moms.

Övriga frågor

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen ska vara fortsatt tillämplig på de uppgifter om målsägandens (Sekretess M) och vittnet Sekretess MA:s identitet och om målsägandens personliga förhållanden som har lagts fram inom stängda dörrar och för identitetsuppgifterna i sekretessbilagan till domen.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (TR-01)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 19 november 2020 och ställas till Hovrätten för Västra Sverige.

Karin Jungerfelt

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 2

INKOM: 2020-10-08
MÅLNR: B 5948-20
AKTBIL: 63

Till
Göteborgs tingsrätt
Avdelning 2

Mål nr. B 5948-20 Göteborgs åklagarkammare ./ Sebastian Larsson, angående våldtäkt

I egenskap av målsägandebiträde för Sekretess, som biträder åtalet, får jag utveckla vad som anförts i undertecknads yttrande av den 28 april 2020 och framställa följande.

Yrkande

Sekretess yrkar att tingsrätten fastställer att Sebastian Larsson är skadeståndsskyldig gentemot Sekretess med ett belopp motsvarande 132 487 kronor.

Av beloppet avser 100 000 kronor ersättning för kränkning för våldtäkt, 15 000 kronor ersättning för sveda och värk och 17 487 kronor för ränta enligt 6 § räntelagen motsvarande perioden 10 februari 2017 till 15 mars 2019.

Grunder

Sebastian Larsson har i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivningar utsatt Sekretess för brottsliga handlingar vilka allvarligt kränkt Sekretess person. Sebastian Larsson har vidare tillfogat Sekretess psykiskt och fysiskt lidande. Det yrkade beloppet för sveda och värk motsvarar en akut sjuktid med hel sjukskrivning på sex månader, vilket är schablonbeloppet vid våldtäkt. Det yrkade beloppet för ränta motsvarar perioden från när

Advokatfirman Ottosson & Pakas AB

info@advokatfirmanop.se, www.advokatfirmanop.se

Vi behandlar dina personuppgifter enligt dataskyddsförordningen. Läs vår integritetspolicy på vår hemsida för mer information.

Göteborg tel: 031-17 68 70, Kungsportsavenyn 32, 411 36 Göteborg

Borås tel: 033-155 555, Lilla Brogatan 19-21, 503 35 Borås

Alingsås tel: 0322-109 20, Lilla torget 2, vån 2, 441 30 Alingsås

Trollhättan tel: 0520-123 23, Torggatan 3, 461 34 Trollhättan

gärningen inträffade till att betalningen av tidigare utdömt skadestånd gjordes. Yrkade belopp är skäliga, och Sebastian Larssons skadeståndsskyldighet gentemot Sekretess samt att skadeståndet uppgår till ett belopp motsvarande 132 487 kronor ska fastställas.

Sakomständigheter

I enlighet med tidigare lagkraftvunnen dom från Hovrätten i västra Sverige, meddelad den 20 december 2018, mål nr B 4937-18, betalade Sebastian Larsson den 15 mars 2019, via Kronofogden, in ett belopp om 132 487 kronor till Sekretess i skadestånd för kränkning och sveda och värk. I beloppet ingick ränta.

I och med att nyssnämnda dom har undanröjts råder ovisshet om huruvida Sebastian Larsson är skadeståndsskyldig gentemot Sekretess, och denna ovisshet länder Sekretess till förfång eftersom Sebastian Larsson skulle kunna fordra att återfå det belopp han betalat till Sekretess. Vid en fällande dom mot Sebastian Larsson i ansvarsfrågan bör tingsrätten därför fastställa dels att Sebastian Larsson är skadeståndsskyldig gentemot Sekretess och dels vilket belopp skadeståndsskyldigheten uppgår till. Syftet med detta är att Sekretess vid en fällande dom ska kunna behålla de pengar hon redan fått. Att Sekretess i sådana fall inte kan begära ersättning en andra gång torde parterna vara överens om, och det är inte heller syftet med denna framställan.

Bevisning

Sekretess åberopar samma bevisning som åklagaren med samma förhørs- och bevistema. Därtill åberopas bevisningen till styrkande av att Sekretess tillfogats psykiskt och fysiskt lidande och att yrkade belopp är skäliga.

Kopia på denna inlaga har även mailats till försvararen.

Göteborg den 8 oktober 2020

A handwritten signature in black ink that reads "Mardin Pakas". The signature is written in a cursive, flowing style.

Mardin Pakas

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvillan förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se